Nr. 101. NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Czwartek 4 Maja 1922.

Rok XLI.

NOWA REFORMA

„Nowa Reforma“ wychodzi codziennie rano.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	5280 Mk	2640 Mk	1320 Mk	440 Mk
z odnoszeniem do domu	6000 „	3000 „	1500 „	500 „
W Polsce:				
z przesyłką pocztową	6000 „	3000 „	1500 „	500 „
W innych państwach	9600 „	4800 „	2400 „	800 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracji „Nowej Reformy“** w Krakowie.

Redakcja: ulica Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny l. 3. Telefon Redakcji 41. Administracji 241. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**

Nr P. K. O. 140.956; Konto Ziemski Bank Kredytowy w Krakowie.

Rękopisów nadsyłanych Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedynczego wszędzie 20 Mp.

Prenumeratę przyjmują: Administracja „Nowej Reformy“ ul. św. Anny 3. Biuro dzienników i księgarnia „Ruch“ (dawniej J. Hopcas i A. Salomonowa), ulica Szczepańska 9 Biuro M. Hupczyca, ul. Jagiellońska l. 7 i wszystkie krajowe i zagraniczne biura dzienników.

Ogłoszenia przyjmują: w Krakowie wszystkie biura dzienników i ogłoszeń; **W Warszawie** Reklama polska, Jasna 10, R. Mosse, Marszałkowska 124; L. i K. Metzl i Ska, ul. Marszałkowska 130; I. Buchweitz, Marszałkowska 130, B. Buchweitz, Freiry 4, T. Pietraszek, Marszałkowska 115, Wielkopolska agencja reklamy, Krakowskie Przedmieście 71, Ungar, Senatorska 12, M. J. Freid, Rymarska 16, Międzynarodowe biuro ogłoszeń Galerja Luksemburg, J. Librod, Marszałkowska 118; **w Poznaniu** Polska agencja reklamy „Par“, Rycerska 8. Wielkop. agencja reklamy, Gwarna 19; **w Wilnie** S. Jutan, Niemiecka 4, Jankowski-Gradowski Wielka 96; **we Lwowie** St. Sokołowski, biuro dzienników H. Bachstab, M. Brück; **we Wiedniu** R. Mosse, M. Dukes Nachf., Haasenstein et Vogler, H. Schalek, Bock et Herzfeld, E. Braun, J. Danneberg, J. Rafael, Oest. Anzeige-Ges. „Ita“, Wollzeile 12, „Inges“, Franz, Josef Kai 7; **w Berlinie** „Ala“, Krausenstr. 38.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza milimetrowego za raz Mk 25·—. Za układ tabelaryczny, cyfrowy, skombinowany o 50 procent drożej. — **Nekrologi** Mk 40 za miejsce wiersza. — **Nadesłane** po Mk 65·— od wiersza milimetrowego. — **Głosy publiczne** po Mk 80·— od wiersza. — Na pierwszej stronie 120 Mk od wiersza. Drobne ogłoszenia po 20 Mk od słowa. — **Załączniki** do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się wedle umowy.

W dzień 3 Maja nie żałujmy grosza na Towarzystwo Szkoły Ludowej

W rocznicę 3 Maja

Kraków, 3 maja.

Ustawa Trzeciego Maja była dziełem patrjotów. Natchnęła ją szlachetna dążność do sprawiedliwości u odrodzonej duchowo części narodu. Przyspieszyły ją idące z rewolucyjnej Francji hasła równości, braterstwa, wolności. W poczęciu swojem była dziełem kompromisu, próbą pogodzenia dawnego ustroju społecznego i państwowego z naglącemi potrzebami najbliższej przyszłości. Przedewszystkiem zaś przyświecało jej gorące pragnienie wzmocnienia państwa, zreformowania jego bytu wewnątrz, zabezpieczenia go od zewnątrz.

Chęć umocnienia państwa wybija się też na pierwszy plan w postanowieniach Konstytucji trzeciomajowej, a mieści się ona w artykułach o dziedziczności tronu, pomnożeniu wojska i zaopatrzeniu skarbu. Do tegosamego celu zmierzał artykuł o tolerancji religijnej, który pozwalał innowiercom czuć się równouprawnionymi obywatelami Polski. — Była więc Ustawa majowa dziełem w pierwszym rzędzie politycznem, chciała upodobnić Polskę do wielkich państw oświeconych zachodniej Europy.

W reformach społecznych posunęła się Konstytucja bardzo niedaleko. Nie przyznała włościaństwu Rzeczypospolitej ani wolności, ani własności, a tylko postanawiała wziąć je pod opiekę prawa, w szczególności stworzyć dla niego sądy królewskie, w których mogłyby się użalać na ucisk dziedziców i ich nadmierne wymagania pańszczyźniane. Stan miejski nie otrzymywał jeszcze równouprawnienia. Dopuszczano go tylko do niższych stopni oficerskich i urzędniczych i dawano mu skromną rezydenturę w sejmie dla obrony interesów miejskich. Postęp był w każdym razie niewątpliwy i poważny.

A jednak nawet ten tak łagodny kompromis z duchem czasu wywołał szał oburzenia u samolubnych wielbicieli przywileju, zrodził Targowicę, przyczynił się do sprowadzenia przez Targowiczan wojsk moskiewskich dla utrzymania dawnego nierządu i dawnej niesprawiedliwości. Dzieło Trzeciego Maja zostało podarte na strzępy, państwo polskie zostało wymazane z karty Europy.

Dlaczego mimo papierowego tylko istnienia Ustaw trzeciomajowych, dzień ich postanowienia stał się świętem narodowem? Dlaczego już twórcy Trzeciego Maja dzień ten święcić nakazali, a w pierwszą rocznicę Konstytucji położyli w Warszawie kamień węgielny pod świątynię Opatrzności? Była w tym nakazie świadomość, że w dniu Trzeciego Maja dokonany został akt dla Polaków wiekopomny. Była radość głęboka, że duch części narodu polskiego złożył w dniu tym dowód oczyszczenia swego i odrodzenia, swego poczucia sprawiedliwości, podporządkowania państwu interesów prywaty i przywileju. Dlatego, chociaż Konstytucja Trzeciego Maja byłaby w naszych czasach nie dającem się pomyśleć anachronizmem, czcimy jej pamiątkę ze względu na doniosłość najpożyteczniejszych reform, jakie w swoim czasie przeprowadzić zamierzała, jakie były wyrazem najżywiej w owym czasie myślących i czujących po obywatelsku patrjotów i polityków polskich. — W rocznicę Trzeciego Maja czcimy zarazem tę tendencję rozwojową, którą duch polski przed 131 laty zrozumiał i za którą pragnął postępować w przyszłości, stanowiąc, że co 25 lat ma się dokonywać rewizja Konstytucji, stosownie do potrzeb czasu i narodu.

Jak określić tę tendencję, która wówczas ujawniła się po raz pierwszy w życiu historycznem naszego narodu? Była to tendencja demokratyczna, odnosząca się już nie do jednej tylko warstwy, ale do całego narodu, do wszystkich mieszkańców państwa polskiego. Dzień ogłoszenia Ustaw majowych, to zarazem dzień narodzin nowoczesnej demokracji polskiej, a treść ich, to pierwszy, bardzo jeszcze skromny, demokratyczny program ogólnopolski. Z tego stanowiska pamiątka Trzeciego Maja jest dla nas nietylko świętem narodowem, ale żywym ciągle testamentem pięknej tradycji narodowej, łącznikiem przyszłości z przeszłością.

Testament ten nakazuje nam wyżej stawiać dobro ogólne, a więc interes państwa, nad dobro osobiste lub stanowe. Każe dalej liczyć się z duchem czasu, który stawia każdemu z kolei pokoleniu coraz bardziej demokratyczne postulaty, zmierzające do stworzenia z państwa jakoby jednej rodziny, złożonej z równowartościowych i równouprawnionych członków. Kto bowiem przeciwstawia się tym interesom państwa i dba tylko o siebie, o swoje stronnictwo, o swój stan, ten podkopuje samo podwaliny nowoczesnego państwa i prowadzi je do zguby.

Jeżeli o tych prawdach elementarnych muszą pamiętać wszystkie narody, które chcą żyć w wolności i dobrobycie, o ileż bardziej naród nasz i nasze państwo! Byt nasz ciągle jeszcze nie jest utwierdzony, zapowiedzi burzy zjawiają się co chwila nad naszym nieboskłonem, przyszłość ciągle zachmurzona. Więc bardziej niż inni, musimy mieć w pamięci testament Trzeciego Maja, przekaz własnych przodków. Targnięcie się na Ustawy majowe zniszczyły niegdyś naszą wolność. Niewypełnianie tendencyj trzeciomajowych w dzisiejszem pokoleniu, które zrządzeniem Opatrzności znowu wolność posiadło, musiałoby nieuchronnie nową klęskę na naród nasz sprowadzić. Pouczeni doświadczeniami przeszłości, czcijmy piękny dzień odrodzenia przez wypełnianie jego nakazów w życiu codziennem i w każdem naszem poczynaniu obywatelskiem.

MARJA CZESKA-MĄCZYŃSKA.

KONSTYTUCJA 3 MAJA

Wiersz odznaczony na konkursie T. S. L.

Biją dzwony...
Krzyk szczęścia wśród murów szaleje,
śmieją się młodzi, starzy, każdy dom się śmieje,
jakgdyby nagle, z pełni wiosennego słońca,
Zrodziła się ta radość, wszechżyciem tętniąca.

Naród ma Konstytucję!

A przyszła w pokoju,
bez głów ściętych, barykad, bez krwawego boju,
przyszła: jak nagle owoc z kwiatu się rozwija,
jako żniwo przychodzi dobre, gdy Bóg sprzyja.
»Wolność, równość, braterstwo!«

O jak biją dzwony,
zda się, w spiżu zaklęte same szczęsne tony.
Król z narodem! A z królem idzie naród cały!
Dla wszystkich dzień radości, dla wszystkich dzień chwały,
bo żadne ręce krwawe nie są w tym narodzie,
stworzono Konstytucję w miłości i w zgodzie.
To nie Stanisław August, król, smutnej pamięci,
wiedzie ten lud w katedrę do świętego Jana,
to, Król Duch, wjazd triumfalny w polskie państwo święci,
to, możliwość rozwoju, każdemu z nas dana.

A dziś?
Ta Konstytucja, to kamień węgielny,
położony przez ojców pracowite dłonie,
nie zdołał jej nam wydrzeć żaden wróg śmiertelny,
miłość dlań, w każdem sercu, w każdej duszy płonie.

W proch zdruzgotała wojna trony najeźdników,
zaborcze, czarne orły, runęły z błękitów!

Gdzież króle, co do boju słały niewolników?!

Gdzież marny szych zwycięstwa, chwały i zaszczytów?

Z ogólnego zamętu zerwał się ptak biały
i przysiadł smutny na polskim ugorze,
chciałby pewno w błękity, skierować lot śmiały,
wolny jest... a do lotu zerwać się nie może.
Bo Król Duch, dziś w narodzie jest, jak król bez ziemi,
jak smutny tułacz, próżno szukający drogi,
kędy przyjdzie, to ludzie ponurzy i niemi,
zawierają wierzeje, nie puszczają w progi.

On! Który jeden berło winien mieć wśród ludu.
On! Który duchom skrzydła oświaty przynosi,
On! Pan wszelkiego trudu i wszelkiego cudu,
pośród swego narodu, próżno tronu prosi.
»Wolność«.

To wolność ducha, to ducha potęga!
W wiecznej niewoli kona, kto wciąż ziemią żyje,
chociaż mu obcy łańcuch już dłoni nie sprzęga,
stokroć gorszym łańcuchem własną spętał szyję.
»Równość«.

O to nie równość bogactwa lub stroju,
to, wartość naszej jaźni, równość ludzkiej duszy,
o tę równość nam walczyć w najszczytniejszym boju,
bo ona jedna, trwale różnice kast kruszy.
Braćmi jesteśmy wszyscy, jeden los nam dany,
jedna kolebka wita i jeden grób czeka,
ale są w tem braterstwie różnice i stany,
jak długo lotu myśli naród się wyrzeka.
Więc i dziś: Naród z królem!

Król Duch niech nam włada,
niech nas wiedzie w kraj myśli, w świat dążeń i czynów
Nie upadnie, bo taki naród nie upada,
który po drogach światła szuka swych wawrzynów!

Groźba przesilenia gabinetowego

Warszawa, 3 maja (Tel. wł.) Jak się dowiaduje »Kurjer« z kół sejmowych, grozi znowu **przesilenie gabinetowe.** W dyskusji nad programem rządu i budżetem kilka stronnictw zająć ma **stanowisko opozycyjne, wobec czego nie da się uniknąć głosowania nad votum zaufania dla rządu.** Gdyby nawet stronnictwa chciały się ograniczyć jedynie do opozycyjnych przemówień, to i w tym wypadku **rząd sam zażąda głosowania nad votum zaufania dla siebie,** gdyż uważa, że w obecnej niezwykle ważnej chwili ze względu na politykę zagraniczną rząd atakowany przez wielkie stronnictwa, a więc nie posiadający wyraźnej w Sejmie większości, nie posiadałby **potrzebnego autorytetu wobec czynników zagranicznych.**

W związku z tem mówią **o próbach w kierunku utworzenia rządu koalicyjnego.** Na wypadek gdyby rząd koalicyjny nie mógł przyjść do skutku, czynione mają być próby stworzenia **rządu centrowo-prawicowego lub centrowo-lewicowego.**

WYJAZD PROF. ASKENAZEGO DO GENUY.

Warszawa, 3 maja (Tel. wł.) Dnia 3 bm. wyjeżdża do Genuy **prof. Askenazy.** Zatrzyma się on po drodze w Paryżu, celem **odbycia szeregu konferencyj.** Wraz z prof. Askenazym wyjeżdża do Genuy referent spraw gdańskich w ministerstwie spraw zagranicznych **Merlinger.**

Przygotowania do walki z drożyzną

Warszawa, 3 maja (Tel. wł.) Przez cały dzień wczorajszy odbywały się w ministerstwie skarbu konferencje, którym przewodniczył nadzwyczajny komisarz dla walki z drożyzną. Konferencje te miały charakter **informacyjny i przedwstępny.** Czynniki miarodajne pragną bowiem **przystąpić do rozwiązania problemu drożyzny po całkowitem przygotowaniu.** Prace w tym kierunku toczyć się będą dzisiaj **w dalszym ciągu.**

Odparcie ataków litewskich

Wilno, 1 maja. Wileńska agencja prasowa donosi, że akcja samoobrony ludności w pasie neutralnym na razie odniosła o tyle pożądany skutek, że oddziały litewskie, które wdarły się do pasa neutralnego **zostały poza linję graniczną wyparte.** Ludność jednakże niepewna jutra, **trwa w pogotowiu, gotowa w każdej chwili odeprzeć napad.** W dzień i w nocy [illegible] stawiane patrole z mieszkańców [illegible] czuwają, aby w każdej chwili **sygnalizować nowy napad.**

MOBILIZACJA NA LITWIE KOWIEŃSKIEJ.

Tasama agencja donosi z miarodajnego źródła, że rząd kowieński w tych dniach **ogłosił mobilizację roczników 1896, 1897, 1898, 1899, 1900 i 1901.** Wezwanie mobilizacyjne otrzymała również ludność w części przyległej do granicy litewskiej w pasie neutralnym. W związku z ogłoszoną mobilizacją rozpoczęło się **tłumne uciekanie poborowych Polaków, a częściowo i żydów.** Niektórzy z nich zdołali przedostać się do Wileńszczyzny, większość natomiast **schroniła się w pasie neutralnym.**

Lloyd George żąda zwołania konferencji państw koalicji

SPRAWA ZACHODNICH GRANIC ROSJI.

Warszawa, 3 maja (Tel. wł.) »Przegląd Wieczorny« donosi z Genuy: Lloyd George zażądał stanowczo **zwołania konferencji państw koalicji.** W konferencji tej **nie wezmą udziału delegaci niemieccy.**

Przedmiotem narad ma być między innemi sprawa **zachodnich granic Rosji.** Korespondenci angielscy twierdzą, że **granica ryska zostanie zakwestjonowana w swych częściach spornych a więc na Wileńszczyźnie i w Małopolsce wschodniej oraz że tereny sporne mają być przyznane Polsce w formie depozytu na czas trwania projektowanego paktu gwarancyjnego.** Liga Narodów ma nadto nad temi terenami wykonywać **zwierzchność przez 3 lata.**

Lloyd George o Galicji wschodniej

Warszawa, 3 maja (Tel. wł.) »Przegląd Wieczorny« donosi z Genuy: Lloyd George oświadczyć miał ministrowi Beneszowi, że **wschodnia Galicja nie może należeć do Rosji ani nie może być państwem odrębnem.** Sprawie tej poświęcona ma być **konferencja Lloyd Georgea z ministrem Skirmuntem.**

Barthou wyjechał do Paryża

Genua, 1 maja (PAT). **Barthou wyjeżdża jutro przed południem z Genuy, udając się do Paryża,** aby tam złożyć sprawozdanie osobiście na Radzie ministrów o dotychczasowych wynikach konferencji. Zamierza on powrócić do Genuy w sobotę rano. Przed wyjazdem odbędzie Barthou jeszcze **rozmowę z Lloydem Georgem.**

Genua, 2 maja (PAT). Havas. **Barthou wyjechał dzisiaj o godz. 11.15 do Paryża.**

POROZUMIENIE W SPRAWIE MEMORJAŁU DLA DELEGACJI ROSYJSKIEJ.

Genua, 1 maja (PAT). Dziś popołudniu ukończono w Komitecie politycznym narady nad memorjałem, który ma być wręczony Rosjanom. Doszło do **pełnego porozumienia, tekst uchwalony uważany jest za definitywny.**

Genua, 2 maja (PAT). Sądownictwo rozjemcze, o którem wspomina memorjał, który będzie przesłany do delegacji rosyjskiej (art. 8) zostało w sposób następujący unormowane:

W sporach, dotyczących własności prywatnej będzie rozstrzygał **mieszany trybunał rozjemczy,** zaś w sprawie uregulowania kwestji moratorjum i długów państwowych Rosji będzie utworzona **komisja mieszana rozjemcza, której prezydenta zamianuje prezydent Stanów Zjednoczonych.**

Dzień 5 maja 1791

Nowa »Ustawa rządowa« miała być wniesiona na posiedzeniu sejmowem dnia 5 maja. Przygotowaną w tajemnicy zredagowano ostatecznie podczas świąt wielkanocnych, które w tym roku przypadały w dniach 24—26 kwietnia. Ale tajemnica się wydała: Król zwierzył się z niej trzem ministrom. Na Jacka Małachowskiego, kanclerza W. Koronnego, padło podejrzenie, że wydał ją posłowi rosyjskiemu Bułhakowowi. Więc prócz Bułhakowa, biskup inflancki Kossakowski i hetman Branicki, nie licząc innych mniejszych »prawdziwych patrjotów«, rozesłali na gwałt kurjerów i sztafety, aby nieobecni w Warszawie przeciwnicy reformy, t. j. stronnicy rosyjscy i republikanie stawili się 5 maja w Warszawie. Wobec tego król polecił przyspieszyć zamach stanu o dwa dni, stąd też nie *piąty* lecz *trzeci* maja stał się dniem historycznym.

Mimo to i 5 maja 1791 posiada wybitne znaczenie, jako nierozłącznie związany z Konstytucją 3 Maja. W nim dla tej konstytucji uzyskano dopiero *jednomyślność*, w nim również dopiero »dzieło dopełnione w dniu 3 maja«, stało się prawomocne. Z tego też powodu zasługuje na przypomnienie.

Przychodzącego na sesję sejmową w dniu 5 maja Stanisława Augusta powitali posłowie i arbitrowie trzykrotnem: *wiwat król! wiwat Konstytucja narodowa!* Ławy poselskie więcej były napełnione niż d. 3 maja, przybyło wielu posłów z prowincji. Galerję zaległa tłumnie publiczność.

Stanisław Małachowski zagajając posiedzenie, wyraził wdzięczność królowi, iż »tak dzielnie z sejmującymi stanami przyłożyć się raczył do zrządzenia najpomyślniejszej rewolucji i ustanowienia konstytucji narodowej«, która wyrywając ojczyznę z nieszczęść i klęsk tak długo doznawanych, postawi Polskę w powadze u obcych i uczyni ją »bezpieczniejszą i rządniejszą« wewnątrz. Zawiadomił nakoniec, iż deputacja konstytucyjna nie podpisała dotąd ustawy rządowej, lecz pragnęła przedłożyć sejmującym stanom swoje uwagi.

Przewodniczącym deputacji konstytucyjnej był biskup Józef Kossakowski. Nie mogąc zwalić dokonanego dzieła, pragnął przynajmniej uratować swą lojalność tak wobec większości jak i wobec partji Branickiego i republikańskiej. Zabrawszy głos, oświadczył, że ustawa rządowa przeszła nieformalnie, a stąd deputacja konstytucyjna, która przysięgała nie podpisywać żadnego prawa nieprzyjętego większością lub jednomyślnością, uważała się uwolnioną od formalności w podpisaniu ustawy.*) Ale Kossakowski niema zamiaru ani mówić przeciw »uroczystości« prawa, ani je w wątpliwość podawać. Wprawdzie »płonne wrażenia« przypisywały mu odmienny sposób myślenia, ale cieszy się, że król im wiary nie daje. Celem przemówienia jego jest tylko wniesienie prośby do króla i stanów sejmujących, ażeby zwolniły deputację konstytucyjną od złożonej przysięgi, co jej da możność podpisania ustawy rządowej.

Odpowiedział Kossakowskiemu poseł Linowski w słowach dosadnych i pełnych ironji. »Nic nie może, kończył, między innemi uwolnić Prześwietną Deputację Konstytucyjną od podpisu ustawy, wszak ona podpisywać powinna wolę narodu sejmującego: i ten głos Najjaśniejsze Stany! biskupa i senatora, któryście przedemną słyszeli, ten sam głos mówi najwyraźniej do całej deputacji, aby ściągnęła niezwłocznie do podpisu rękę. Widziałem sam bowiem Najjaśniejsze Stany! widział lud cały ze mną, kiedy ten godny senator przytomnym będąc w kościele wtedy, gdy przed Bogiem potężnym wykonano w świątyni Jego przysięgę obywatelską, podniósł poświęconą swą rękę z innymi na znak uroczystego ślubu najwyższej Istności. Poczuł, mówię, ten biskup, że Bóg spojrzał litościwie na naród zbyt długo nieszczęśliwy i że nie może się prawdziwy Polak wstrzymać od wynurzenia w tym momencie pokornej ku niemu wdzięczności, a ja bolałem, iż niedość blisko znajdowałem się, aby tę przykładną kapłana rękę natychmiast ucałować«. Przemówienie zakończył Linowski wezwaniem deputacji konstytucyjnej, by podpisała ustawę z gorliwości, nie wymagając nakazu ze strony sejmujących. Głosy: *prosimy deputacji*, odezwały się ze wszystkich stron sali sejmowej.

Po Linowskim chciał król głos zabrać i już ministrowie zbliżali się do tronu, gdy król dostrzegł, że pragnie przemawiać marszałek konfederacji litewskiej. Dał więc znak, że ustępuje mu głosu. Kazimierz Sapieha powołał się na mowę, jaką miał przed złożeniem przysięgi, powtórzył główne jej myśli i stanął poniekąd w obronie deputacji, która jedynie ze względów formalnych żąda zwolnienia z przysięgi. Proponował, aby marszałek sejmowy zapytał o zgodę, a gdy ta, naturalnie jednomyślnie zatwierdzoną zostanie, będzie musiała deputacja uczynić zadość rozkazom sejmu. Okrzyki: »zgoda!« »prosimy, aby Imość Panowie deputowani podpisali konstytucję!« świadczyły o jednomyślności zebranych.

Stanisław August poparł zdanie Sapiehy, a kiedy wobec tego Małachowski zapytał Izby, czyli jest wolą sejmujących, ażeby deputowani do konstytucji podpisali konstytucję rządową, Izba po raz trzeci jednomyślnie wolę swą w tym kierunku objawiła. Wobec tego panowie deputowani do konstytucji, ruszywszy z miejsc swoich, przystąpili do podpisania aktu konstytucji, — i *od tej dopiero chwili stała ona się pod względem formalnym zupełnie prawomocną*. Po Kossakowskim złożył podpis Jabłonowski, kasztelan krakowski. Jeden z pierwszych podpisał Radzicki, podkomorzy zakroczymski, dotychczas opozycjonista, strofowany niedawno przez króla za opór prawu o miastach.

Ponieważ w zamieszczonej na końcu ustawy »Deklaracji Stanów zgromadzonych« nie wyrażono dnia, w którym corocznie pamiątka konstytucji obchodzoną być miała, przeto biskup Kossakowski w imieniu deputacji konstytucyjnej zaproponował, aby tym dniem był 8-my maja, jako dzień świętego Stanisława, patrona tak Korony polskiej, jak i Najjaśniejszego Pana, a to na uwiecznienie pamięci panowania Stanisława Augusta, i przypomnienie narodowi, iż pod jego berłem i za jego staraniem szczęście narodu ugruntowane zostało.*) Na wniosek ten jednomyślnie zaszła zgoda, przy radosnych okrzykach: »Wiwat król!« Po uciszeniu się, król przemówił w te słowa: »Najuprzejmiej i sercem czułością przejętem dziękuję, bo widzę, że istotnie i prawdziwie naród jest ze mną złączony. A zatem, nie będę znał już dni innych, tylko szczęśliwe«.

Ludwik Karsznicki, kasztelan wieluński, zawiadomił następnie sejmujące stany, iż komisja wojskowa wykonała przysięgę na wierność i zachowanie konstytucji krajowej, o czem autentyczne zaświadczenie złożył na ręce marszałka sejmowego. Przy sposobności oświadczył Karsznicki wdzięczność królowi i powinszowanie narodowi, bo teraz śmiało będzie mógł przy zgonie odezwać się słowy: *wypuść Panie ducha mojego, gdyż widziały oczy moje zbawienie Ojczyzny!* (Dok. nast.).

Kazimierz Bartoszewicz.

*) Król w liście do Bukatego pisze, że wniesiono 27 protestów poselskich i jeden senatorski (Czetwertyńskiego) i to dało powód Kossakowskiemu do »zawieszenia swego i swoich kolegów podpisu«. Kossakowski w roku 1794 został za zdradę ojczyzny powieszony na mocy wyroku sądu kryminalnego.

*) Suplement do »Gaz. Warsz.« 77.

Sprawa zobowiązań Rosji

(Konferencja Lloyd George'a z Barthou. — Wytyczne angielskiego projektu układu z Rosją. — Uchwały podkomisji politycznej. — Zwrot państwowego skarbu złota dla Rumunji. — Zwrot 90 procent skonfiskowanych dóbr prywatnych. — Porażka Lloyd George'a).

Nad wszystkiemi sprawami, poruszanemi na konferencji w Genui, góruje nieporozumienie pomiędzy Francją i Anglją, nieporozumienie, którego załagodzenie jest pożądane nad wszelki wyraz. To też każda konferencja we dwóch, pomiędzy Lloyd Georgem a Barthou, musi budzić ogólne zaciekawienie. Konferencja taka — jak donosi »Corriere della Sera« — odbyła się w sobotę i trwała dwie godziny. Roztrząsano sprawę rosyjską i sprawę zwołania na obrady przedstawicieli państw, podpisanych na traktacie wersalskim. Barthou oświadczył, że rząd francuski nie zamierza przystąpić do badania położenia politycznego **przed upływem 31 maja, a więc zanim nie będzie znane stanowisko Niemiec.** Lloyd George wyraził pogląd, że nie należy wyczekiwać, aż wypadki polityczne przybiorą niespodziewany obrót. Trzeba już dziś ustalić [illegible], które należy powziąć w celu uniknięcia ewentualnych niespodzianek. Premjer angielski dał wyraźnie do zrozumienia, **że nie uważa uchwał francuskiej Rady ministrów za ostateczne** i oświadczył, że jest wskazanem skorzystanie z obecności wszystkich szefów rządów i ministrów spraw zagranicznych w Genui w celu omówienia położenia politycznego.

Czy obaj mężowie stanu doszli do jakiegoś zgodnego wyniku, dziennik wymieniony nie donosi, prawdopodobnie jednakże poprzestano na wymianie zdań, gdyż, jak wiadomo, Barthou, mając ograniczone pełnomocnictwa, odnosi się w każdej ważniejszej sprawie do Poincarego.

Angielski projekt układu z Rosją zawiera, wedle wiadomości z Londynu, podanej przez agencję Havasa, następujące wytyczne: Wstrzymanie wszelkiej propagandy poza granicą i ścisłe zachowanie neutralności względem stron wojujących w Azji Małej; każde państwo interesowane oznaczy wysokość swoich wierzytelności wobec Rosji, celem oddania sprawy Trybunałowi rozjemczemu do rozstrzygnięcia; sprawa **prywatnych wierzytelności obywateli obcych państw** i [illegible] zobowiązań finansowych poprzednich rządów; sprawa długów, zaciągniętych przez miasta rosyjskie. Pięć [illegible] klauzul omawia sposób spłaty zobowiązań rosyjskich na podstawie nowych obligacyj 5-procentowych z regulacją [illegible] po latach 50. Na tle projektu angielskiego i projektu francuskiego toczyła się dłuższa dyskusja w podkomisji politycznej. Komitet [illegible] przedłożył tekst artykułu 2 memorjału dla sowietów, [illegible] do projektu francuskiego i ustalającym obowiązek rządu sowieckiego do zwrotu długów wojennych. **Lloyd George dał wyraz swemu niezadowoleniu z formy** tekstu, zredagowanego przez ekspertów. Schanzer usiłował pośredniczyć między Barthou a Lloydem Georgem. Reprezentant Japonji, Ishii, przemówił za przyjęciem zawartego w art. 2 dodatku, według którego Rosja zobowiązuje się zwrócić Rumunji złoto, które swego czasu ze względów bezpieczeństwa wywieziono do Rosji. Art. 2 został przyjęty z dodatkiem margr. Ishii.

Obrady nad bardzo ważnym artykułem 6 poszły gładko. Artykuł ten mówi o zwrocie **skonfiskowanych i znacjonalizowanych dóbr prywatnych**, które Rosja ma zwrócić. Reprezentant Belgji Jaspar wypowiedział się przeciwko redakcji art. 6. Lloyd George oświadczył, że **Rosjanie zamierzają zwrócić 90 proc. wszystkich dóbr skonfiskowanych bez zastrzeżenia**, a tylko 10 proc. w drodze kompensaty. Jaspar [illegible], że jeżeli Lloyd George [illegible] rządu sowieckiego [illegible], według których Rosja zobowiązuje się do zwrotu 90 proc. dóbr skonfiskowanych, delegacja belgijska **zgodzi się na ten plan.** Barthou oświadczył, **że przyłącza się do** wniosku Jaspara. [illegible] komisji ekspertów.

ROSJA WOBEC TRAKTATÓW.

Paryż, 2 maja (PAT). »L'Oeuvre« donosi, że Cziczerin miał **dłuższą rozmowę z Beneszem,** w której oświadczył, że Rosja nie **może podpisać traktatu pokojowego wersalskiego,** albo jeżeli rząd sowiecki będzie uznany de jure, wówczas postara się ogłosić oświadczenie, które będzie mogło być uważane jako [illegible] **aneks do traktatu.** Aneks ten [illegible] fakt. Cziczerin miał dodać, że jeżeli się okaże potrzeba, **Rosja unieważni traktat w Rapallo.**

Gwałty bolszewickie w Kamieńcu

Kamieniec, »Kurj. Lw.« donosi:

Dnia 18 kwietnia szereg sowieckich dygnitarzy Kamieńca Podol. udał się do kościoła katedralnego dla zabrania [illegible] poprzednio kosztowności. Tłum pobożnych, zgromadzonych o zamiarze tym, zebrał się przed kościołem, którego drzwi zamknięto. Przybyłych dygnitarzy proszono o zaniechanie obdzierania czczonych przez ludność obrazów. Odpowiedzią była groźba wysadzenia drzwi granatami. [illegible]

W kilka godzin potem oddział kozaków wkroczył na podwórze kościoła, otoczonego tłumem wiernych, [illegible] bijąc nahajami i tratując końmi. [illegible] kościołów, a to: ormiańskiego, Trynitarzy i Dominikanów, na wieść o pogromie pod kościołem katedralnym [illegible]. Nastąpiły masowe aresztowania Polaków. Aresztowano między innymi ks. Niedzielskiego, pp. Wirke, Koronickiego, Gipsa, Komarnickiego, Dzikowskiego i wielu innych. Dalszy los aresztowanych na razie nieznany.

Święto 3 Maja

Kraków, 3 maja.

Z okazji dzisiejszego święta narodowego udekorowano wszystkie budynki i gmachy rządowe oraz miejskie flagami o barwach państwowych i miejskich. Również z wielu domów prywatnych zwieszają się chorągwie, nadając miastu uroczysty wygląd. Wczoraj jako w przeddzień obchodu 3-go maja odbyły się we wszystkich szkołach uroczyste poranki z okolicznościowemi przemówieniami. Nadto w dzielnicach podmiejskich odbyły się odczyty pouczające o znaczeniu konstytucji majowej dla naszego narodu. Wreszcie o godz. 8 zebrały się przed główną strażnicą wojskową w Rynku głównym wielotysięczne tłumy. W utworzonym przez posterunkowych czworoboku stanęły na przeciwległych stronach orkiestra 20 pp. i 1 p. kolejowego. Z uderzeniem godziny 8. przy dźwiękach marsza wojskowego wjechała w czworobok konna orkiestra 8 p. kawalerji na wspaniałych białych koniach. Publiczność żywo oklaskiwała produkcje muzyczne orkiestr, a zwłaszcza orkiestrę konną, grającą wyłącznie na trąbkach.

Orkiestry ruszyły następnie przy dźwiękach pieśni narodowych ulicami miasta. Za muzykami postępowały tłumy publiczności.

Dziś odbędzie się główna uroczystość według znanego programu.

Prezydjum miasta zwraca się z gorącym apelem do mieszkańców Krakowa, by dekorowali swe domy flagami i dywanami, a okna ozdobili nalepkami. Nalepki są do nabycia w sklepie i biurze T. S. L. przy ul. św. Anny l. 5. Ze względu, że uroczystość 3 Maja jest świętem ogólno-narodowem, wszyscy winni się jawić na ulicach z oznakami lub kokardkami o barwach narodowych.

Od Administracji „N. Reformy"

Wobec coraz liczniej napływających zgłoszeń firm krakowskich do prowadzonego w dziale inseratowym »Nowej Reformy«: »Przewodnika turystycznego« po Krakowie, wydawnictwo, chcąc dać możność sferom przemysłowym i handlowym taniej a skutecznej reklamy, r o z s z e r z a t e n d z i a ł inseratowy i prowadzić będzie obecnie odrębnie »Przewodnik turystyczny« i »Przewodnik przemysłowo-handlowy po Krakowie i województwie krakowskiem«. »Przewodnik turystyczny« obejmować będzie poza informacjami ogólnemi, wykaz muzeów, teatrów, wystaw, kin, hoteli, restauracyj, zakładów naukowych, lekarzy, adwokatów, inżynierów itd., oraz adresy tych firm przemysłowych i handlowych, które dla przyjezdnych mogą być przydatne. »Przewodnik przemysłowy« zawierać będzie wykaz instytucyj finansowych, fabryk, oraz przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych wszelkich kategoryj.

Ogłoszenia do tych działów przyjmuje Administracja »Nowej Reformy«. Zgłoszenia do »Przewodników«, które ukazywać się będą od 10 maja, przyjmowane będą do 8 b. m.

KRONIKA

Kraków, 3 maja.

NASTĘPNY NUMER »N. REFORMY« z powodu dzisiejszego święta narodowego w dniu 3 maja, wyjdzie w piątek rano o zwykłej porze.

ODCZYTY W POLSKIEM STRONNICTWIE DEMOKRATYCZNEM. Jak już donosiliśmy, we czwartek, 4 b. m., odbędzie się w sali Rady powiatowej przy ulicy Pijarskiej, staraniem Polskiego Stronnictwa Demokratycznego odczyt b. wiceministra skarbu dra B y r k i, pod tytułem: Finansowe położenie Polski na tle budżetu«. Na odczyt ten, zajmujący zarówno ze względu na aktualność tematu, jak osobę prelegenta, zaprasza Stronnictwo Demokratyczne zarówno swoich członków, jak gości, którzy mile będą widziani. Początek o godzinie 7 wieczorem.

WPŁYW DANINY W OKRĘGU KRAKOWSKIM. Jak się z miarodajnych źródeł informujemy, okręg krakowskiej Izby skarbowej, według zestawienia ministerstwa skarbu z dnia 15 kwietnia, wykazuje, poza okręgami Izb skarbowych pomorskiej i poznańskiej, najpokaźniejszy wpływ daniny. Okręg krakowski wpłacił dotąd ponad 50 procent wymiaru, a miasto Kraków w liczbie miast Polski stoi pod względem wpływów daniny na drugiem miejscu; pierwsze miejsce zajmuje Warszawa.

REORGANIZACJA AGEND PODATKOWYCH. W poniedziałek, 1 b. m., przyjechał do Krakowa z Warszawy dr Wiesenberg, delegat ministerstwa skarbu, i odbył z naczelnikami wydziałów Izby skarbowej szereg konferencyj w sprawie reorganizacji agend podatkowych odnośnie do instytucyj sprawozdawczych, jak: banki, przedsiębiorstwa przemysłowe i t. d. Celem przyspieszenia toku spraw, mają być w najbliższym czasie agendy administracji podatków przeniesione do Izby skarbowej.

REWIZJE KAS I FUNDUSZÓW ADMINISTRACJI AKCYZY. Komitet złożony z radców miasta Karola Łuczki, dra Muellera i Bernarda Wachtla, oraz naczelnika Administracji akcyzy dr M. Zawadzkiego przy pomocy personalu rachunkowego, rozpoczął rewizję kas, druków i funduszów Administracji akcyzy. Czynności rewizyjne potrwają kilka dni.

ZBIÓRKA NA CELE T. S. L. Magistrat zezwolił Gł. Zarządowi Towarzystwa Szkoły Ludowej na przeprowadzenie zbiórki publicznej w dniu 3 maja br.

WYPADKI WŚCIEKLIZNY U PSÓW. Z powodu szerzenia się wścieklizny u psów w Krakowie (w ostatnich dniach 4 wypadki), magistrat przypomina wszystkim interesowanym istniejący w Krakowie przymus kagańcowy dla psów i obowiązek zaopatrywania psów w znaczki rozpoznawcze, nadto wydaje następujące zarządzenia: psy łańcuchowe, złowione na miejscu publicznem bez marki i kagańca podpadają pod tesame rygory weterynaryjno-policyjne, co psy pokojowe. Psy prowadzone na smyczy winny być także zaopatrzone w kaganiec i markę. Psy złapane z powodu braku marki i kagańca, będą zabijane po upływie 12 godzin, licząc od chwili złowienia. W dzielnicach, w których zaszły wypadki wścieklizny, dozwolenem jest łowienie psów i na chodnikach. — Działający wbrew niniejszym zarządzeniom będą karani aresztem do dwóch miesięcy, albo równoznaczną grzywną pieniężną.

TOWARZYSTWO METAPSYCHICZNE W KRAKOWIE. Z inicjatywy kilku lekarzy, przyrodników i literatów zawiązało się w Krakowie Towarzystwo badań metapsychicznych. Na zasadzie zatwierdzonych przez województwo statutów, odbyło się dnia 30 ub. miesiąca walne konstytuujące zebranie członków, na którem dokonano wyboru zarządu. W skład jego weszli: pp. dr A. Klęsk, jako prezes, dyr. J. Paczowski (zast. prezesa), radca A. Korczyński (skarbnik); prof. K. Haraschin (zast. skarbnika); red. L. Szczepański (sekretarz); prof. H. Grudziński (bibljotekarz); prof. dr Wł. L. Jaworski, poseł M. Dąbrowski, prof. Teodorowicz (członkowie zarządu). Do komisji rewizyjnej wybrano p. Stan. Tibausera i dra St. Breyera; do sądu rozjemczego pp. st. r. Truskolaskiego, dra Konopkę i p. Helenę Witkowską.

Sekretarjat Towarzystwa metapsychicznego mieści się przy ul. Andrzeja Potockiego 8 (telefon 3364), dokąd uprasza się kierować wszystkie pisma oraz zgłoszenia nowych członków (w myśl statutu wydział decyduje o przyjęciu nowych członków: wkładka miesięczna członka zwyczajnego wynosi 100 mk, wpisowe 100 mk.). Sekretarz Tow. przyjmuje codziennie między 3—4 po poł. Tow. metapsychiczne rozpoczyna w najbliższym czasie swoją działalność, przedewszystkiem urządzeniem szeregu odczytów oraz założeniem bibljoteki. Projektowane jest też wydawnictwo miesięcznego biuletynu.

KARYGODNA REKLAMA. Na ulicach miasta pojawiły się wielkie afisze, drukowane białemi literami na czerwonem tle. Zdaleka widnieją słowa: »3 Maja pojawi się na mieście T. S. L.«

Przy bliższem obejrzeniu afisza okazuje się z tekstu, uzupełnionego drobnym drukiem, że w ten sposób urządza sobie reklamę pisemko »Fortuna«, zajmujące się pośrednictwem w zawieraniu małżeństw. Ze względu, że ogłoszenia owe pojawiły się właśnie w dniu święta 3 maja, ubolewać należy, iż w pogoni za reklamą wydawcy wspomnianego pisemka obrażają uczucia narodowe ogółu społeczeństwa, jak również nadużywają firmy Towarzystwa Szkoły Ludowej. Sądzimy, że właściwe czynniki postarają się o to, by na przyszłość uniemożliwić podobne niesmaczne wybryki.

ZNIESIENIE ULG MIESZKANIOWYCH W MIEJSCOWOŚCIACH KĄPIELOWYCH. Z Zarządu zdrojowego w Krynicy otrzymał Związek zrzeszeń pracowników publ. w Krakowie w odpowiedzi na skierowane tam pismo, następujące wyjaśnienie:

Na podstawie rozporządzenia ministerstwa zdrowia publicznego z dnia 6 marca 1922, ogłoszonego w »Monitorze Polskim« Nr 71, ulgi mieszkaniowe zostały zupełnie zniesione. Ulgi kąpielowe dla pracowników państwowych udziela ministerstwo zdrowia publicznego na podstawie wniesionego do ministerstwa podania ostemplowanego z dołączeniem świadectwa lekarskiego i niezamożności. Termin do wnoszenia podań kończy się dnia 15 maja 1922.

Z DZIAŁALNOŚCI KRAKOWSKIEGO URZĘDU WALKI Z LICHWĄ. Od czasu utworzenia przy okręgowym Urzędzie walki z lichwą w Krakowie Wydziału orzekającego karno-administracyjnego, to jest od 1 maja 1920 roku, załatwiono w tym urzędzie po dzień ostatni kwietnia b. r. 12.549 spraw. Z tych po przeprowadzeniu dochodzeń przesłano prokuraturze oraz sądom akta w 6.436 sprawach, władzom skarbowym i innym urzędom administracyjnym posłano 1.626 spraw, resztę załatwiono definitywnie we własnym zakresie działania. Prócz nałożonych przez Urząd walki z lichwą i wykonanych już kar aresztu, oraz orzeczeń karnych, ściągnięto do końca b. r. grzywien, przez ten Urząd nałożonych, 4 miljony 416 tysięcy 769 Mkp., a z tytułu konfiskat przez Urząd prawomocnie orzeczonych, kwotę 551.879 Mkp. Do depozytu sądowego oddano z tytułu sekwestrów kwotę 893.369 Mkp. Urząd zatrudnia 5 sił koncepłowych i 15 kancelaryjnych. Prócz powyższej działalności prowadzi Urząd walki z lichwą agendy komisji badania cen dla miasta Krakowa.

UKARANI ZA LICHWĘ MIĘSEM. Za lichwę mięsem skazano Henryka Wischnitzera i Stanisława Dobrzańskiego, rzeźników, każdego na 7 dni aresztu i 50.000 mk. grzywny, a w razie nieściągalności grzywny na dodatkową karę 30 dni aresztu. Następnie skazano Michała Redlicha na 50.000 marek, lub 30 dni aresztu, Zygmunta Kopczyńskiego na 10.000 mk., lub 10 dni aresztu i Jana Pióreckiego na 10.000 mk. lub 10 dni aresztu.

NAGŁA ŚMIERĆ. Wczoraj koło godz. 8 wieczorem zawezwano pogotowie ratunkowe na ulicę Długą, gdzie mężczyzna nieznanego nazwiska, liczący około lat 60, upadł zemdlony na chodnik. Lekarz pogotowia, przybyły na miejsce wypadku, stwierdził, że mężczyzna ów już nie żyje. Zwłoki przewieziono do Zakładu medycyny sądowej.

SAMOBÓJSTWO. Wczoraj 22-letnia Barbara M., żona urzędnika w zbrojowni wojsk polskich, zamieszkała w gmachu kliniki okulistycznej w Krakowie, popełniła samobójstwo przez powieszenie. Czynu rozpaczliwego dokonała denatka na strychu. Powodem targnięcia się na swe życie był silny rozstrój nerwowy. Przybyły na miejsce wypadku lekarz obwodowy zarządził przewiezienie zwłok do Zakładu medycyny sądowej.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Wczoraj po południu w składach fabryki miodu »Zagłoba« przy ul. Krakowskiej, podczas staczania beczek do piwnicy, spadła jedna baryłka ze stoczni i zmiażdżyła nogę Markusowi Starzewskiemu. Pogotowie ratunkowe przewiozło ofiarę wypadku do szpitala św. Łazarza.

Z KRONIKI POGOTOWIA RATUNKOWEGO. Pogotowie ratunkowe interwenjowało wczoraj przy opatrywaniu rany, jaką otrzymał w głowę Wojciech Oszczepski, od swych towarzyszy z okazji zabawy w miodosytni przy ul. Krakowskiej.

Po raz drugi pogotowie wyjechało na ulicę Szeroką, gdzie opatrzyło dwóch murarzy J. Olszowskiego i Szczepana Wiewiórkowskiego, którzy również odnieśli różne uszkodzenia cielesne przy sposobności wyprawiania awantur.

PODEJRZANY PTASZEK. Wczoraj starszy posterunkowy Jawor przytrzymał na plantach Bonawentury Szeygla, lat 45, wyrobnika, w chwili, gdy ten usiłował sprzedać 3 szlachetne kamienie z pierścionków za 15.000 mk. W posiadaniu aresztowanego znaleziono nadto zegarek złoty, zegarek srebrny z łańcuszkiem metalowym oraz gotówkę 97.000 mk. Ponieważ Szczygieł z posiadania przedmiotów tych i gotówki nie umiał się wytłumaczyć, aresztowano go. Dalsze dochodzenia w toku.

MAŁOLETNI OPRYSZEK. W ręce policji wpadł 16-letni Salomon Garnreich, który spotkanej w ulicy Józefa 10-letniej Bercie Rottenberg, wyrwał z ręki 700 mk., poczem zbiegł. Garnreich podzielił się łupem ze swym towarzyszem Chaimem Schererem, lat 15, którego również aresztowano.

KRADZIEŻ. P. Helena Rakower, kupcowa przy ul. św. Tomasza 11, doniosła do policji, że 1 bm. skradziono jej z lady sklepowej sztukę szarego płótna i sztukę kletu łącznej wartości 56.000 mk.

KOMUNIKATY I ZAWIADOMIENIA.

Z TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO. We czwartek 4 bm. o godz. 6 wieczór odbędzie się posiedzenie Krak. Koła Tow. Hist. w sali Seminarjum archeologicznego (Bibl. Jagiell., parter). Na porządku dziennym odczyt dra W. Pociechy: »Conventus justitiae a Sejm egzekucyjny«.

ODCZYT O SYTUACJI POLITYCZNEJ W EUROPIE. Staraniem Czytelni akademickiej im. A. Mickiewicza odbędzie się we czwartek 4 maja o godz. 7 w. w sali małopolskiego Tow. Rol., plac Szczepański 8, odczyt posła p. Jana Dąbskiego na temat: »Sytuacja polityczna w Europie na tle traktatu niemiecko-rosyjskiego«.

»ZIEMIE WSCHODNIE JAKO CZYNNIK GOSPODARKI NARODOWEJ POLSKI«. Pod tym tytułem wygłosi p. Władysław Studnicki odczyt na publicznem posiedzeniu Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie w dniu 6 bm., tj. w sobotę o godz. 6 wieczór w sali Izby handlowej i przemysłowej (ul. Długa 1).

Z POWODU ROCZNICY KONSTYTUCJI MAJOWEJ wygłosi zaszczytnie znany artysta-malarz Wincenty Wodzinowski w Kollegjum wykładów naukowych (Rynek główny A-B 39) we środę, 3 bm. przemówienie wstępne przed wykładem Karola Huberta Rostworowskiego pt. »Transcendentalizm społeczny«. Początek o godz. 7 wieczorem.

EGZAMIN DOJRZAŁOŚCI W VIII gimn. państw. (I realna) w Krakowie rozpocznie się: piśmienny i uprzedni dnia 16 maja, ustny 6 czerwca. Eksterniści zgłaszać się mają w dyrekcji do dnia 13 bm.

WYCIECZKI DO WILNA. Sekcja turystyczna akademickiej Spółdzielni wytwórczej Uniwersytetu wileńskiego organizuje szereg wycieczek z różnych miast Rzeczypospolitej do Wilna. Koszt całkowity utrzymania, łącznie z usługą, oprowadzaniem itd., wynosi 1200 mk. dziennie. Czas trwania wycieczki obliczony jest na 3—4 dni. Informacyj bliższych udziela Sekretarjat Sekcji w Wilnie, ul. Ostrobramska 5, pokój 21.

Z kraju i ze świata

LIKWIDACJĘ GŁÓWNEGO URZĘDU PRZYWOZU I WYWOZU zdecydowało, jak z Warszawy donoszą, ministerstwo przemysłu i handlu w dniu 1 maja. — Wypowiedzenie z dniem 1 lipca otrzymali urzędnicy i urzędniczki w liczbie 64 osób. Zwolnienie otrzymali także, naczelnik wydziału Bernstein, trzymany w areszcie prewencyjnym za nadużycia z certyfikatami wywozu.

KOMUNIKACJA Z UKRAINĄ. Nastąpiło porozumienie dyrekcji kolei polskiej i ukraińsko-sowieckiej, na mocy którego z dniem 1 maja b. r. wprowadzoną została komunikacja osobowa i bagażowa między stacjami kolei polskich a stacją Szepetówką.

Dnia 5 b. m. odbędzie się w Podwołoczyskach konferencja kolejowa w sprawie bezpośredniego połączenia między Polską a Ukrainą sowiecką drogą na Podwołoczyska.

O NIEPRZYJĘCIE ORDERU POLSKIEGO. Z Warszawy donosi P. A. T.: Prezydjum Rady ministrów komunikuje: Z powodu odmowy przyjęcia przez obywatela polskiego orderu »Polonia Restituta«, motywowanej zbyt niską oceną zasług, Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 29 kwietnia uchwaliła nie przedstawiać na przyszłość do odznaczeń polskich tych osób, które przyznanych im polskich odznaczeń nie przyjęły.

POLSKIE TOW. TEATRALNE. Z Warszawy donoszą: Z inicjatywy grupy literatów, reżyserów, aktorów i plastyków, zawiązało się w Warszawie nowe stowarzyszenie pod nazwą Polskie Tow. Teatralne. Celem Towarzystwa jest tworzenie i pogłębianie teatru narodowego w Polsce przez budzenie twórczych dążeń i poczynań artystyczno-teatralnych. W skład komisji organizacyjnej polskiego Tow. teatralnego weszli pp. St. Żeromski, jako prezes, J. Lorentowicz i A. Zelwerowicz, jako wiceprezesi. S. Benzoff, E. Breiter, W. Horzyca, S. Laurysiewicz, T. Niedzielski, J. Osterwa, L. S. Schiller, Fr. Siedlecki, Wł. Skoczylas, jako członkowie.

ARESZTOWANIE KOMUNISTÓW W WARSZAWIE Z Warszawy telefonują nam: W ciągu dnia wczorajszego aresztowano 84 osób, które występowały w czasie manifestacji 1 maja ze sztandarami antypaństwowemi. Część aresztowanych, co do których istnieją poszlaki, iż są przywódcami komunistów, oraz że aktywnie manifestowały swój wrogi stosunek do państwa polskiego, zatrzymana zostanie w więzieniu, a sprawa ich przekazana prokuratorji. Reszta aresztowanych zostanie wypuszczona na wolność.

KRWAWE ZAJŚCIE PODCZAS MANIFESTACJI 1-GO MAJA. Z Warszawy telefonują nam: W czasie manifestacji w dniu 1 maja, gdy ulicą Senatorską przechodziła grupa komunistów ze sztandarem, jeden z wywiadowców, nazwiskiem Olewniczak, przedostał się do środka pochodu i wyrwał sztandar z rąk komunisty. W tej chwili padł strzał i Olewniczak ciężko ranny w brzuch, upadł na ziemię. Kilku wywiadowców pospieszyło z pomocą. Tłum komunistów rzucił się na wywiadowców i dotkliwie ich pobił. Po dłuższej chwili nadbiegła policja i wydarła z rąk motłochu komunistycznego rannych wywiadowców. Wywiadowca Olewniczak, przewieziony do szpitala zmarł z odniesionej rany, drugi wywiadowca leży ciężko ranny.

SĄDOWNICTWO NA ZIEMIACH WSCHODNICH. Dzienniki wileńskie podają o urządzeniu sądownictwa następujące informacje, otrzymane od prezesa Izby kasacyjnej, p. Achmatowicza:

Okręg sądowy wileński będzie znacznie powiększony przez przyłączenie z okręgu nowogrodzkiego powiatów: lidzkiego, wilejskiego, dziśnieńskiego, dziśnieńskiego i brasławskiego, tak, że obejmować będzie 10 powiatów. Ziemie wschodnie będą się dzieliły na cztery okręgi: wileński, nowogródzki, grodzieński i piński. Wołyń zaliczony będzie do okręgu sądowego lubelskiego.

PRZYBYCIE WŁADYSŁAWA MICKIEWICZA DO POZNANIA. Do Poznania przybył międzynarodowym pociągiem Władysław Mickiewicz. Od granicy niemieckiej towarzyszyła gościowi delegacja młodzieży akademickiej. Na dworcu w Poznaniu oczekiwali Mickiewicza: rektor wszechnicy poznańskiej, dr Święcicki, prof. Grabowski, przedstawiciele prasy, Syndykat dziennikarzy i studenci w liczbie przeszło tysiąca. Wysiadającego z pociągu Mickiewicza powitała młodzież gromkiemi okrzykami. Prof. Grabowski oświadczył w swojej przemowie powitalnej, iż Poznań gotuje Władysławowi Mickiewiczowi przyjęcie owacyjne nie dlatego tylko, że jest on synem nieśmiertelnego wieszcza, lecz przedewszystkiem dlatego, że jest on wcieleniem jego idei. Młodzież akademicka wręczyła dostojnemu gościowi bukiet kwiatów. Z dworca udał się Mickiewicz samochodem do mieszkania rektora Święcickiego. Przez całą niemal drogę tworzyła młodzież szpaler.

PRZECIWKO ZBRODNIOM NIEMIECKIM NA G. ŚLĄSKU. Z inicjatywy Związku obrony kresów zachodnich w Poznaniu powstała poważna akcja, będąca wyrazem protestu społeczeństwa polskiego przeciwko zbrodniom politycznym i terorowi niemieckiemu na Górnym Śląsku. Ogłoszony został w tej sprawie we wszystkich pismach poznańskich list otwarty do Niemców, obywateli państwa polskiego.

OBJĘCIE URZĘDOWANIA PRZEZ NADBURMISTRZA GÓRNIKA W KATOWICACH. Z Katowic donoszą 1 bm.: Dziś o godz. 5 po południu odbyła się w sali posiedzeń Rady miejskiej miasta Katowic uroczystość wprowadzenia na urząd nowego nadburmistrza p. Alfreda Górnika, wybranego już przed trzema niemal miesiącami, bo w dniu 6 lutego, a zatwierdzonego dopiero w ostatnich czasach.

DZIEŃ 1 MAJA WE LWOWIE przeszedł zupełnie spokojnie. Przez miasto przeciągały pochody ze śpiewami, sklepy były otwarte, tramwaje kursowały od godziny 2 po południu.

NADUŻYCIA KASJERA. Ze Lwowa telefonują nam: Przy rewizji kasy kolejowej w Rozwadowie, przeprowadzonej dnia 27 z. m. przez organa dyrekcji lwowskiej, stwierdzono niedobór w kwocie 4,780.000 mk. Jak dochodzenie ustaliło, niedobór powstał w ten sposób, że kasjer, nazwiskiem Czech, uchodzący za bogatego człowieka, a przytem za sprawnego urzędnika kolejowego, wypożyczył dnia 22 kwietnia handlarzom bydła, Feuerom, kwotę, stanowiącą niedobór kasy, a skrypt dłużny w formie depozytu, złożył w kasie. Śledztwo w toku.

ZAMORDOWANIE PORUCZNIKA. Ze Lwowa telefonują nam: W Gródku Jagiellońskim zamordowany został porucznik wojsk polskich, M. Roicher, komendant kompanji piechoty, stacjonowanej w Gródku Jagiellońskim. Morderstwa tego dokonano na ulicy w nocy z 30 kwietnia na 1 maja. Mord ten nosi wszelkie cechy mordu politycznego, ofiara bowiem nie została obrabowaną. Na miejsce mordu wyjechał ze Lwowa przedstawiciel wojskowości i wywiadowca policyjny. — Śledztwo w toku.

ŚMIERĆ NA POSTERUNKU. W nocy dnia 2 bm. w Gorlicach zaszedł tragiczny wypadek, którego ofiarą padło życie funkcjonarjusza policji, pełniącego gorliwie swą służbę. Oto wywiadowca ekspozytury śledczej Bronisław Zalasiński, idąc w nocy przez jedną z ulic w Gorlicach, napotkał 2 bandytów uzbrojonych w rewolwery. Między wywiadowcą a bandytami wywiązała się walka, w czasie której bandyci postrzelili śmiertelnie wywiadowcę, poczem zbiegli. Zalasiński, przewieziony do szpitala, po dokonanej operacji zmarł rano o godz. 7. Za bandytami wdrożono pościg.

MIANOWANIA. Naczelnik państwa zamianował docenta Uniwersytetu Jagiellońskiego dra Wilhelma S t a r o n k ę nadzwyczajnym profesorem chemji ogólnej w Akademji Górniczej w Krakowie.

PROMOCJA. P. Witold Taszycki, rodem z Zagórza, otrzymał wczoraj na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora filozofji.

DALSZE CEGIEŁKI WAWELSKIE ufundowali: 2435 i 2436 Magistrat miasta Czeladzi: 2437 Uczniowie IV kursu szk. przodown. okr. kom. P. P. Kraków z okazji imienin komend. szkoły nadkomis. Wojciecha Stano; 2438 Kołodzy i współpracownicy Ant. Niedenthala w fabryce wagonów L. Zieleniewski S. A. w Sanoku z okazji 35-letniej pracy; [illegible] gimnazjum w Granicy; 2440, 2441 i 2442 [illegible] i nauczyciele inspekt. szkolnego w Kozienicach wpłacając po 30.000 marek za cegiełkę. Pozatem [illegible] złożyli 11.181 mk. na cele odbudowy Zamku.

SKŁADKI. Na Dar narodowy dla T. S. L. Kaz. Stocki Sosnowski 1000 mk.

Na szpital OO. Bonifratrów: Fallek 1000 mk.

NA BUDOWĘ DOMU MEDYKÓW W KRAKOWIE ufundowali dalsze cegiełki: 156 Chrzanowskie Koło lekarzy; 157—159 Starostwo w Nowym Targu; 160 Aprowizacja miast w Krakowie; 161—165 Lecznica związkowa w Krakowie: 166—167 Sekcja rzeszowska lekarzy zamiast wieńca na trumnę śp. dr Jabłońskiego; 168 F. Friedrich na ręce p. Kowarzówny w Klin. chir. U. J., wpłacając po 10.000 marek za cegiełkę. Nadto złożyli ofiary: Gustaw Wiśniewski, techn. dent. 15.000 mk. na listę składk. w Klinice ginekol. położ. U. J. 13.150 mk., Tadeuszowstwo Otffinowscy z Tarnowa 6500 mk., Kółko kształcącej się młodzieży w Bobowej 4000 mk., po 2000 mk. dr Seiden, dr Kochloeffel, po 1000 mk. lektor Dziewicki, dr Goldfinger, dr Wład. Podsoński, Ant. Pietrzykowski, J. Dzikiewicz, p. Siobowiczówna.

POMOC DLA MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ. W dalszym ciągu składek na rzecz Komitetu opieki nad młodzieżą akademicką złożyli: Dr Witold Wittig w Harklowej 100.000 mk., Adalbert Ungar w Krakowie 10.000 mk.; po 5000 mk. Dr Antoni Lisowiecki w Makowiskach, Adam Gania w Tokach, Andrzej Wimmer im. gm. Niepołomice: gm. Leszczyna 2150 mk.; po 2000 mk. Marjan Rylski w Lipnicy Dolnej, gm. Kamionna; gm. Zbydniów 1330 mk., funkcjonarjusze starostwa w Oświęcimiu 1300 mk., gm. Łapanów 1005 mk.; po 1000 mk. z Bochni: Adolar Ossolinski, Samuel Freudenheim, Fr. Goettinger, dr Gustaw Mueller, inż. Henryk Stoczkiewicz i tymczasowy zarząd miasta. — Razem 140.785 mk.

TEATRY KRAKOWSKIE:

OPERA I OPERETKA. Wieczór dzisiejszy poświęca nasz teatr wspaniałej operze Moniuszki »Halce«, popołudniowe przedstawienie wypełni »Wielki Balet«, który wzbudził już poprzednio niebywałe zainteresowanie. Jutro, dnia 4 maja wchodzi na afisz premjera jednej z najwspanialszych operetek Gilberta »Urlop małżeński«, która w Wiedniu grana jest z niebywałem powodzeniem. Do tej arcywesołej operetki udało się dyrekcji pozyskać jedną z najlepszych artystek teatru »Bagatela« p. Dąbrowską, która wystąpi gościnnie w komicznej roli starej teściowej. Obsady dopełniają pp. Ordon, Zelska, Sawicka, pp. Minowicz, Winkler, Dobrowolski, Karasiński, Leszko i inni. Prawdziwą atrakcją będzie wielka scena baletowa pomysłu baletmistrza p. Koszutskiego i przy jego współudziale. Reżyseruje dyr. St. Poleński.

Z TEATRU »BAGATELA«. Dziś w święto narodowe w rocznicę Konstytucji 3 Maja przedstawienie »Domu osaczonego«, będzie poprzedzone Hymnem Narodowym oraz przemówieniem prof. B. Pochmarskiego. We czwartek 4 bm. premjera wesołej komedji jednego z najgłośniejszych autorów nowoczesnych Włoch, którego sztuki cieszą się na wszystkich scenach wielkiem powodzeniem, »Świderek«.

Z TEATRU »NOWOŚCI«. »Szał miłości« Buttikaya grany w Wiedniu przeszło 700 razy z rzędu, ukaże się w »Nowościach« w sobotę 6 maja jako premjera. W głównych rolach wystąpią: pp. Czerneckówna, Krajewska, Jankowski, Kaczorowski, Wesołowski, Winiarskiewicz i inni. W II akcie p. Ciesielscy odtańczą w oryginalnych kostjumach efektowny taniec »Kozak doński«. Dziś we środę po południu danym będzie »Biały Mazur«, a wieczór czwarty występ znakomitej artystki szwedzkiej E. Gistedt w operetce »Nitouche«. Elna Gistedt dotychczasowemi występami w »Nowościach« zyskała sobie najzupełniejsze uznanie, ściągając tłumy widzów. Ostatni pożegnalny występ E. Gistedt nieodwołalnie we czwartek.

KONCERT MIECZYSŁAWA MÜNZA odbędzie się w sobotę 6 maja w Starym Teatrze. »Il Messagero« (Rzym) pisze: »Cały świat muzykalny Rzymu oklaskiwał frenetycznie onegdaj fenomenalnego pianistę Miecz. Münza. Entuzjazm i powodzenie, były tak wielkie, że nazajutrz odbędzie się drugi koncert. Ponadto zaofiarowano artyście profesurę w »Academia di Santa Cecilia«.

EGON PETRI, znakomity pianista, wystąpi u nas w niedzielę 7 bm. O niebywałej popularności, którą sobie wyrobił u nas ten wielki artysta, świadczy najlepiej fakt, że natychmiast po zawiadomieniu o jego koncercie, niektóre kategorje miejsc zostały wykupione. Program koncertu Petriego obejmuje szereg utworów o wysokiej wartości artystycznej.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:

Środa, 3 maja: »Horsztyński«.

TEATR »OPERA I OPERETKA«:

Środa, 3 bm. po poł.: »Wielki balet«; wieczorem »Halka«.

Czwartek, 4 bm.: »Urlop małżeński«.

TEATR »BAGATELA«:

Środa, 3 bm. po poł.: »Wilkołak«; wieczorem »Dom osaczony«.

Czwartek, 4 bm.: »Świderek«.
Piątek, 5 bm.: »Świderek«.

TEATR »NOWOŚCI«:
Środa, 3 bm. po poł.: »Biały mazur«; wieczorem »Nitouche«.
Czwartek, 4 bm.: »Nitouche«.

TEATR MARJONETEK (Plac Matejki 5).
Codziennie »Pan Twardowski« czyli »Hulaj dusza bez kontusza«, baśń w 6 obrazach.

Ze sportu

BIEG OKRĘŻNY »ILUSTROWANEGO KURJERA CODZIENNEGO«. Jak już donosiliśmy, w niedzielę, dnia 28 maja b. r. o godz. 10 przed południem odbędzie się w Krakowie bieg okrężny »Ilustrowanego Kurjera Codziennego«. Obecnie ustalono regulamin tego biegu, z którego podajemy najważniejsze przepisy: Bieg odbywać się będzie corocznie w ostatnią niedzielę maja. Udział w biegu brać mogą wszyscy obywatele Rzeczypospolitej Polskiej. Lista zgłoszeń zostaje zamknięta na 3 dni przed terminem biegu. Tor biegu jest następujący: Start i meta przed redakcją »Ilustr. Kur. Codziennego« przy ul. Basztowej l. 18. Od startu bieg będzie ulicą Basztową, Dunajewskiego, Podwale, Straszewskiego, Podzamcze, Grodzką, Stradomiem, Dietlowską, Starowiślną, Andrz. Potockiego na Basztową. Tor ten wynosi 4.240 metrów. Bieg odbywać się będzie o puhar wędrowny. Trzykrotne, nieskończenie kolejne zdobycie nagrody, powoduje przejście puharu na własność. Nazwisko zwycięzcy zostaje wyryte na nagrodzie. Pozatem wszyscy zwycięzcy otrzymują żetony, których przy 10-ciu uczestnikach jest trzy, na każdych następnych 10 zawodników o jeden żeton więcej.

B. B. S. V.—Sparta 0 : 2 (0 : 1). Poniedziałkowe zawody między B. B. S. V. a Spartą krakowską, które rozgrywały się w Bielsku, dały wynik wprost nieoczekiwany. Mianowicie Sparta krakowska, która należy do klasy B. odniosła dość łatwo zwycięstwo nad B. B. S. V. w stosunku 2 : 0. Jak już wczoraj podaliśmy, dzień poprzednio przegrał B. B. S. V. również do Stamma. Świadczy to o tem, iż i tej drużyny obniżać się poczyna dotychczasowa jej forma.

WYNIKI ZAGRANICZNE. Praga. F. C.—Nurnberg I. F. C. 3 : 4. Viktoria Žižkov—Union Berlin 5 : 0.

Wiedeń: Admira—Rudolfshügel 1 : 0. Amatorzy—Red Star 8 : 2. Hakoah—Kornenburg 4 : 1. Vienna—Sportklub 2 : 1, Rapid—Gerstof 4 : 1.

Z sali sądowej

WYROK W SPRAWIE FAŁSZERSTWA KORON CZESKICH.

Kraków, 3 maja.

Na wczorajszej rozprawie przeciw Dróżniewskiemu, która rozpoczęła się o godz. 10 rano, przemawiał pierwszy prokurator Szaniski, który przedstawił w przemówieniu wyniki rozprawy stan faktyczny winy oskarżonego.

Następnie przemawiali prof. dr Reinhold i obrońca dr Goldblatt. Przemówień obu obrońców wysłuchano z wielką uwagą. Po przerwie [illegible]

Na pierwsze pytanie główne w kierunku wykroczenia Dróżniewskiego z fałszowania banknotów 100-koronowych czeskich odpowiedzieli sędziowie przysięgli 12-ma głosami tak. Na drugie pytanie w kierunku współudziału Dróżniewskiej w puszczaniu w obieg fałszywych banknotów czeskich, odpowiedzieli 8 głosami tak, 4 nie. Na podstawie tego wyroku trybunał skazał Dróżniewską na 6 lat ciężkiego więzienia z obostrzeniami [illegible] aresztu śledczego, wynoszącego ponad 2 lata. Obrońcy zgłosili zażalenie nieważności.

O ZBRODNIĘ RABUNKU.

Wczoraj przed drugą ławą przysięgłych w sądzie okręgowym w Krakowie w sali Nr. 45 toczyła się rozprawa przeciw 25-letniemu Henrykowi Bukatowi i 22-letniemu Czesławowi Bukatowi oskarżonym o zbrodnię rabunku. Przewodniczył s. o. Szczerba i Czuma, oskarżał prokurator Kolbusz, bronił adwokat dr Temptka.

Według aktu oskarżenia w listopadzie 1918 r. w nocy wtargnęli przez okno do kuchni mieszkania Kemplerów w Bodzanowie trzech mężczyzn, uzbrojonych w bagnety i kije. Bandyci przystąpili do Kemplera, a jeden z opryszków zawołał: »Gdzie masz pieniądze?« Słowa te wypowiedział Maciejowski, z którym Bukatowie dokonali rabunku. Gdy Kempler wymawiał się, że nie ma pieniędzy, wtedy bandyci przystąpili do rewizji mieszkania. W ten sposób sterroryzowawszy swoją ofiarę, splądrowali mieszkanie i skradli 600 koron, oraz garderobę, pozatem zbiegli. W kilka tygodni potem ci sami bandyci zjawili się znowu u Kemplera i zażądali wódki, [illegible]

Podczas rozprawy Kempler rozpoznaje na rozprawie sprawców napadu w osobach oskarżonych; również Czesław Bukat przyznał się do winy. Po przeprowadzonej rozprawie trybunał na podstawie werdyktu sędziów przysięgłych skazał Henryka Bukata na półtora roku, a Czesława Bukata na 2 lata ciężkiego więzienia.

POGŁOSKI Z ZA ZBRUCZA.

Lwów, 2 maja (AW). Z pogranicza nad Zbruczem otrzymały pisma wiadomości, jakoby na Ukrainie szerzyły się pogłoski, że zamiast Wrangla ma zaraz podjąć walkę z sowietami król Serbji, Aleksander. Pogłoska ta spowodowała dalszy spadek waluty sowieckiej, której obecnie już nikt nie chce zupełnie przyjmować.

POWRÓT ROSJI DO KAPITALIZMU.

Leafield, 2 maja (PAT). Kopenhaskie »Berlingske Tidende« donoszą, że rząd sowiecki oddał rozporządzenie, zezwalające osobom prywatnym na przechowywanie złota, srebra, platyny, kamieni szlachetnych i pieniędzy metalowych [illegible]

PRZEMYSŁOWCY NIEMIECCY W ROSJI.

Moskwa, 2 maja (PAT). Przedstawiciele firm: Stinnes, Hirsch i kilku innych przybyli do Moskwy.

Konferencja Barthou i L. Georgea

Genua, 1 maja (PAT). »Quotidie della Sera« donosi o rozmowie, jaka miała miejsce w sobotę przed południem między Lloydem Georgem a Barthou z tem, że wiadomości o tej rozmowie nie zdementowane ze strony francuskiej. Dziennik zaznacza, że rozmowa ta jest jednem z najważniejszych wydarzeń dla dalszego rozwoju polityki europejskiej.

W dwugodzinnej rozmowie Lloyd George i Barthou zastanawiali się przedewszystkiem nad zagadnieniem rosyjskiem, a następnie omawiali zwołanie Rady państw, które podpisały traktat wersalski.

Barthou zakomunikował, że rząd francuski nie zamierza rozstrzygać sytuacji politycznej, jeśli nie upłynie dzień 31 maja, zanim nie będzie można stwierdzić, jakie stanowisko zamierza Niemcy w rzeczywistości zająć.

Opinja Lloyda Georgea była natomiast taka, [illegible] zarządzenia. [illegible] rady ministrów francuskich za ostatnie słowo i że nie uznaje argumentów prawniczych, [illegible] rozstrzygane przez naczelników rządów koalicyjnych, jest koniecznem, aby wykorzystać obecność wszystkich szefów rządów, ministrów spraw zagranicznych i kompetentnych ekspertów, aby się porozumieć.

Barthou odpowiedział, że na wypadek gdyby uchwalono spotkanie, rząd francuski wolałby, aby nie nastąpiło ono w Genui. Dlaczegóż — zapytywał Barthou — nie można zwołać spotkania tego do Francji, albo wprost do Paryża.

Lloyd George nie przychylił się do tego poglądu, i o ile możnaby zwołać zebrania zaraz do Genuy, oświadczył się, aby zwołać je do innego miasta w pobliżu Riviery, np. mogłoby się ono odbyć w San Remo lub innem mieście liguryjskiem. Najważniejszem jest, aby zebranie to odbyć w czasie pauzy w konferencji genueńskiej. Wobec stanowczego tonu przemówienia Lloyda Georgea, musiał się Barthou zobowiązać przedłożyć rządowi francuskiemu życzenia jego w czasie bytności w Paryżu.

Belgja i Francja nie podpisały memorjału

Genua, 2 maja (Według P. A. T.) Dziś wieczorem miał być wręczony przedstawicielom Rosji memorjał aljantów w ostatecznej redakcji. Stała się tymczasem rzecz nieoczekiwana. Najpierw przedstawiciel Belgji, potem Francji, na posiedzeniu komitetu ekspertów, odmówili podpisania art. 6 memorjału w redakcji przez komitet ustalonej. Francuzi i Belgijczycy oświadczyli, że muszą czekać na wskazówki swoich rządów.

Zastępca Barthou, p. Barere, tłómaczył swoje stanowisko wskazówkami, otrzymanemi z Paryża. Barthou jednak przed swoim wyjazdem z Genuy o tem zarządzeniu nic nie wiedział. Ta nagła zmiana stanowiska Francji zaskoczyła konferencję tem bardziej, że, staraniem Lloyda Georgea, między art. 2, dotyczącym długów rosyjskich, a art. 6, dotyczącym własności prywatnej w Rosji, istnieje »iunctim«.

Podkomisja polityczna radzi obecnie nad zmianą sytuacji.

(Wiadomość Polsk. Aj. Tel. o porozumieniu, osiągniętem w Genui co do memorjału dla Rosji, podana przez nas na pierwszej stronie dziennika — okazuje się — była przedwczesną. Przyp. red.)

WYJAZD ALBERTA THOMASA.

Genua, 2 maja (PAT). Tymsamym pociągiem co Barthou wyjechał dziś również Albert Thomas. Wyjazd jego jest szeroko komentowany.

MOŻLIWOŚĆ ODRĘBNYCH UKŁADÓW Z ROSJĄ.

Genua, 2 maja (PAT). Havas. Krążą pogłoski, jakoby ze strony angielskiej i włoskiej rozpatrywano możliwość zawarcia poszczególnych układów z Rosją sowiecką w razie gdyby nie doszedł do skutku układ ogólno-europejski.

NOTA CZICZERINA DO SKIRMUNTA.

Genua, 2 maja (PAT). Przewodniczący delegacji rosyjskiej Cziczerin wystosował do przewodniczącego delegacji polskiej Skirmunta notę, w której oświadcza się przeciwko nocie polskiej z dnia 25 kwietnia, w której powiedziano, że Rosja nie jest powołaną do wypowiedzenia się przeciw przywłaszczeniu sobie przez Polskę, oraz niektóre inne państwa niezwiązane z Rosją traktatami pokojowemi, prawa anulowania traktatów zawartych przez Rosję.

DEMENTI RZĄDU JAPOŃSKIEGO.

Paryż, 2 maja (PAT). Japońskie ministerstwo spraw zagranicznych dementuje oficjalnie doniesienie o rzekomem zawarciu przymierza między Japonją a Rosją i Niemcami.

Uchwały Rady naczelnej P. S. L.

W sobotę i niedzielę odbywały się w Warszawie obrady Rady Naczelnej P. S. L. »Piasta«. Powzięte uchwały stwierdzają, że granice Rosji i Ukrainy sowieckiej zostały w pokoju ryskim definitywnie ustalone i nie podlegają dyskusji. Wobec układu rosyjsko-niemieckiego w Rapallo winien klub P. S. L. zwrócić rządowi uwagę na użycie środków ostrożności, a cały naród winien być czujnym. Rada wyraża »zdumienie« z powodu oświadczenia min. Skirmunta wobec Rathenaua, że traktat w Rapallo nie budzi w Polsce niepokoju. Rada protestuje przeciw mieszaniu się rządu rosyjskiego do sprawy wileńskiej.

Dalsze uchwały mają charakter agitacyjny. Zwracają się przeciw »nawale wstecznictwa« grożącej zdobyczom ludu w odrodzonej Polsce, protestują przeciw obaleniu dra Kiernika, jako prezesa G. U. Z. i żądają pod wszelkiemi warunkami przeprowadzenia reformy rolnej.

Wreszcie Rada Naczelna wzywa klub P. S. L., aby nie dopuścił do przewlekania wyborów poza czas konieczny do uchwalenia ordynacji wyborczej, konieczności państwowych, tak aby nowy Sejm mógł rozpocząć swe prace w tym roku.

Różne wiadomości polityczne

POSEŁ FRANCUSKI W WARSZAWIE. P. Panafieu powrócił z Paryża do Warszawy i objął urzędowanie.

PRZEMYSŁOWIEC ANGIELSKI W WARSZAWIE. Dzienniki warszawskie podają, że pułkownik angielski Villey, poseł do parlamentu, jeden z największych przemysłowców Anglji, bawi od kilku dni w Warszawie celem zapoznania się z obecnym stanem przemysłu włókienniczego w Polsce.

FRAKCJA POLSKA w Radzie miejskiej w Katowicach uchwaliła wstrzymać się od uczestnictwa w obradach Rady przez 14 dni na znak protestu, że Rada miejska nie uważała dotychczas za wskazane zaprotestować przeciwko morderstwu politycznemu, popełnionemu na radcy miejskim w Gliwicach, doktorze Styczyńskim.

BISKUPSTWO GDAŃSKIE. Jak już donieśliśmy, kurja papieska postanowiła utworzyć dla wolnego m. Gdańska specjalną delegaturę papieską. Delegatem mianowany został biskup kreteński ks. O'Rurke. W zakres jego kompetencji mają przejść wszelkie sprawy, podlegające na terenie w. miasta Gdańska kompetencji biskupstwa chełmińskiego i warmińskiego. W ten sposób załatwiona została jedna z najdrażliwszych kwestyj, która od samego początku powołania do życia w. miasta Gdańska była przedmiotem walki, do której hasło dali centrowcy niemieccy. »Los von Pelplin« — wołali centrowcy, domagając się odłączenia Gdańska od dyecezji chełmińskiej a złączenia z dyecezją warmińską. Sprawę Watykan rozstrzygnął kompromisowo; nie zwyciężył ani Pelplin ani Warmja, tylko powstaje osobne biskupstwo gdańskie pod nazwą delegatury apostolskiej. Biskup ks. O'Rurke, pochodzenia irlandzkiego, jest Polakiem. Spodziewać się należy, że jako biskup uwzględniać będzie także interesy polskiej ludności katolickiej, która dotychczas jest stale upośledzona tak co do kazań polskich jak nabożeństw, nie mówiąc o tem, że nie posiada ani jednego proboszcza polskiego.

MIANOWANIE NUNCJUSZA APOSTOLSKIEGO W JUGOSŁAWJI. Monsignore Pelegrinetti, audytor nuncjatury apostolskiej w Polsce, mianowany został nuncjuszem apostolskim Jugosławji.

PODARUNEK NIEMIEC DLA ROSJI. Do Moskwy przybył z Berlina aeroplan, będący podarunkiem Niemiec dla Rosji. Aeroplan ten uda się dnia 3 maja z pocztą dyplomatyczną do Berlina. Służba powietrzna między Moskwą a Berlinem będzie sprawowana przez 10 aeroplanów.

KOMUNIŚCI W RYDZE. Przy okazji ostatnich aresztowań i rewizyj, dokonanych u komunistów w Rydze, okazało się, iż bolszewicy, organizując coraz to na większą skalę agitację, przygotowywali się do zużytkowania dla celów propagandy wyborów gminnych, podczas których zamierzone było planowe budzenie wrzenia wśród włościan, zwłaszcza na tle niedostatecznych jakoby, jak dotąd, rezultatów reformy agrarnej.

AMERYKA WOBEC NIEPOKOJÓW W CHINACH. Admirał Staub, komendant amerykańskiej eskadry na wodach azjatyckich, udał się na pokładzie okrętu »Hudson« do Filipin. Okręt ten ma na wypadek wojny domowej w Chinach wzmocnić flotę amerykańską.

Dział ekonomiczny

O POLSKĄ MARYNARKĘ HANDLOWĄ.

Jednem z najpilniejszych zadań, stojących przed społeczeństwem polskiem, jest rozwój polskiej floty handlowej. Dotychczas jednak wysiłki w tym kierunku ograniczały się do głośnej wprawdzie, ale bezpłodnej propagandy, a realnie pracuje w tym kierunku jedyne obecnie tylko »Towarzystwo polskiej żeglugi morskiej »Sarmacja«. Założona w roku 1919 z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Handlowego i Banku Małopolskiego, jako Spółka z ogr. por., rozwijała się »Sarmacja« pomyślnie i wykazała w ciągu dwuletniej działalności wyniki korzystne. Celem rozszerzenia przedsiębiorstwa, toczyły się oddawna rokowania z zagranicznemi towarzystwami okrętowemi. Obecnie portraktacje te doprowadziły do pomyślnego wyniku, gdyż Spółka »Sarmacja« przemienia się w towarzystwo akcyjne, przyczem weszła w łączność z poważnem towarzystwem okrętowem norweskiem »Det Borgenske« w Bergen. Rozporządzając już dwoma statkami, »Sarmacja« może stać się bardzo poważnym zaczątkiem przyszłej floty handlowej, żeglującej pod banderą polską.

Ważność problemu polskiej floty handlowej morskiej nie wymaga szerszych uzasadnień, aktualność zaś jego staje się coraz większą wobec faktu, że kapitał zagraniczny, a przedewszystkiem niemiecki, rozwija pod osłoną w. m. Gdańska ożywioną działalność, zmierzającą do stworzenia jak najliczniejszej floty handlowej i opanowania polskiego importu i eksportu. Z naszej strony natomiast, zarówno u czynników rządowych, jak w społeczeństwie, można zauważyć brak dostatecznego zainteresowania się sprawami polskiej żeglugi morskiej. W umowie polsko-gdańskiej określono prawa tej żeglugi w sposób tak niedostateczny i niejasny, że polski reeder jest bardzo upośledzony w porównaniu do reederów gdańskich i zagranicznych. Nadto ustawa polska utrudnia sprawę, żądając 60 procent udziału kapitału polskiego, by statek mógł być zarejestrowany pod banderą polską. Ustawa nie liczy się z faktem, że polska żegluga morska, nie może, będąc dopiero w zawiązku, rozwinąć się bez bardzo wydatnego udziału kapitału i doświadczenia zagranicznych towarzystw okrętowych. Wolne miasto Gdańsk posiada przeciwnie daleko idące ułatwienia w rejestrowaniu statków towarzystw zagranicznych, nawet wtedy, gdy kapitał gdański nie ma w jakiemś towarzystwie udziału. Nic dziwnego, że wobec tych stosunków powstało w Gdańsku w krótkim czasie kilka poważnych towarzystw, opartych na kapitale zagranicznym, w pierwszym rzędzie niemieckim, które wywożą nasze drzewo, nasz cement, cukier i naftę pod flagą gdańską i wzbogacają się towarem polskim, a za przewóz inkasują walutę zagraniczną. Liczba statków, żeglujących pod flagą gdańską, wynosi obecnie 65 jednostek o 93.500 ton pojemności, podczas kiedy w roku 1914 wynosiła tylko 38 statków o 21.000 ton.

U nas natomiast, po niedałych zapoczątkowaniach żeglugi polsko-amerykańskiej, jedynemi reprezentantami polskiej floty handlowej morskiej są okręty, należące od towarzystwa »Sarmacja«. Zarówno społeczeństwo nasze, jak i czynniki rządowe, powinny stanowczo bardziej zainteresować się jedynem towarzystwem polskiem, które na drodze realnej, wytrwałej pracy, dąży do ważnego celu, zbudowania silnych podstaw pod przyszłą polską flotę handlową.

* UMOWA GÓRNICZA. Z Warszawy donoszą 30 bm.: Wczoraj o godz. 12 w nocy została podpisana umowa górnicza. Umowę podpisały Rada Zjazdu przemysłowców górniczych i klasowy związek górników.

* EKSPLOATACJA PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ. Z Warszawy donoszą b. m.: Toczące się od dłuższego czasu pertraktacje między rządem a grupą przemysłowców zagranicznych w sprawie eksploatacji Puszczy białowieskiej zostały pomyślnie zakończone. Eksploatacja ma być prowadzoną przez lat dziesięć, a czynsz za powyższą eksploatację będzie prawdopodobnie wypłacany w funtach sterlingów.

* RZĄD POLSKI WOBEC DROŻYZNY W GDAŃSKU. Minister Pluciński, jeneralny komisarz Rzeczypospolitej w Gdańsku, zawiadomił senat gdański, iż rząd polski, uwzględniając ciężkie położenie wolnego miasta Gdańska z powodu rosnącej drożyzny, zgadza się na wydanie zakazu wywozu z Gdańska masła, mleka i sera na przeciąg dwóch miesięcy. Równocześnie w sprawie dostarczania węgla górnośląskiego dla Gdańska rząd polski uwzględnia całkowicie przedstawione życzenia senatu gdańskiego.

* UMOWA FINLANDZKO-NIEMIECKA. W Berlinie podpisana została finlandzko-niemiecka umowa handlowa, przewidująca uregulowanie wszystkich kwestyj, tyczących handlu, komunikacji i stosunków konsularnych.

Wiadomości giełdowe

Z GIEŁDY KRAKOWSKIEJ. Obce waluty i dewizy nieco słabiej. Ruch przekazowy ograniczył się tylko do marki niemieckiej po kursie niższym o ½ punktu, korony austrjackie (0'01) i dolarów bez zmiany. Franki francuskie i szwajcarskie szacowano niżej o 20 punktów, reszta bez zmiany.

W obrotach akcjami przemysłowemi i handlowemi zastój. Zaledwie pięć gatunków było przedmiotem kilku transakcyj po kursie niezmienionym. Akcje bankowe i papiery procentowe bez ruchu.

Cedula kursowa giełdy krakowskiej z dnia 2 maja 1922.

	ofiar.	żąd.
Polski Bank Przemysłowy	600'—	700'—
Bank Hipoteczny	825'—	875'—
Bank Małopolski	650'—	725'—
Ziemski Bank Kredytowy	550'—	600'—
Powsz. Bank Kredytowy	350'—	400'—
Akc. Bank Związkowy	650'—	700'—
Bank ziem. dla kresów Łańcut	600'—	700'—
Bank Kredytowy w Warszawie	3000'—	3200'—
Polskie Tow. handlowe	625'—	725'—
Transakcja	675'—	680'—
Handl. Spółka akc. »Impex«	225'—	275'—
»Polski Glob«	750'—	850'—
Żegluga Polska	300'—	350'—
Zieleniewski	6500'—	6800'—
Transakcja		6700'—
H. Cegielski, fabr. masz. Poznań	2450'—	2600'—
Warsz. Ska akc. bud. parow.	1250'—	1300'—
»Trzebinia« fabr masz. i narz. roln.	1900'—	2000'—
Zakłady amun. »Pocisk«	750'—	850'—
Transakcja		800'—
»Automotor« fabryka samoch.	1100'—	1200'—
Fabr. Portland Cementu Szczakowa	17000'—	18000'—
»Górka« fabryka cementu	6000'—	6200'—
Sierszańskie Zakł. górn.	6500'—	6800'—
»Tepege« Tow. dla przeds. górn.	5800'—	6200'—
Polska Nafta	2000'—	2100'—
»Oikos«	5000'—	6000'—
»Pezet« powsz. zakł. bud.	1000'—	1200'—
Fabr. przetw. tłuszcz. w Trzebini	3800'—	4000'—
»Krakus« Zjed. fabr. przetw. wysk.	2850'—	3050'—
Transakcja		2950'—
Fabryka porcelany w Ćmielowie	4500'—	5000'—
Fabr. i raf. cukru w Chodorowie	3300'—	3500'—
Transakcja		3250'—

Waluty i dewizy:

	Kup.	sprz.	czeki	
Dolary St. Zjed.	3900'—	4050'—	3900'—	4050'—
Transakcja				4000'—
Dolary kanad.	3700'—	3950'—	3700'—	3950'—
Franki franc.	350'—	360'—	355'—	365'—
Franki belgijskie	315'—	330'—	320'—	335'—
Franki szwajc.	760'—	780'—	760'—	780'—
Funty szterl.	17500'—	18000'—	17500'—	18000'—
Marki niemieckie	13'50	14'50	13'50	14'50
Transakcja			14'—	14'20
Korony austr.	0'50	0'52	0'50	0'52
Transakcja			0'51¼	0'50½
Korony czeskie	77'—	79'—	78'—	80'—
Korony węgierskie	5'—	5'25	5'—	5'25
Lei rumuńskie	23'—	25'—	24'—	26'—
Liry włoskie	200'—	220'—	200'—	220'—

GIEŁDA WARSZAWSKA. (2 maja). Waluty: Dolary Stanów Zjedn. trans. 3930—3965—3955, sprzedaż 3975, kupno 3935, kanadyjskie trans. 3870—3885, marki niemieckie trans. 14'30—14'75. Czeki: Gdańsk trans. 14'15—13'90, sprzedaż 14'10, kupno 13'70, Belgja trans. 333—329—330, sprzedaż 332, kupno 328, Berlin trans. 14'20—13'90, sprzedaż 14'10, kupno 13'70, Londyn trans. 17.900—17.600—17.650, sprzedaż 17.750, kupno 17.550, Nowy York trans. 3945—3960—3945, sprzedaż 3965, kupno 3925, dolary drobne sprzedaż 3945, kupno 3900, Paryż trans. 365'50—362'75—363, sprzedaż 365, kupno 361, Praga trans. 78'50—77'50—78, Szwajcarja trans. 774'50, sprzedaż 778, kupno 770, Wiedeń trans. 52—51, sprzedaż 51'50, kupno 50'50.

Miljonówka trans. 2250—2500—2425, 4½% Tow. kred. ziem. za 100 rubli trans. 272, sprzedaż 275, kupno 270, za 100 marek trans. 61'25—60'50—61, sprzedaż 63, kupno 60, 5% Warszawy sprzedaż 280, kupno 275.

Akcje: Bank dyskontowy 3750, Bank handlowy 4800, Bank zachodni 2150, Bank kredytowy w Warszawie 3400—3500, 6 emisja 3250—3350, Warsz. Tow. fabryk cukru 34.750—34.500, Warsz. Tow. kopalń węgla i zakł. hutn. 29.500, Lilpop-Rau-Loewenstein 3775-3825—3800, Ostrowieckie zakłady 8100—8150—8050, Rudzki i Ska 2600—2575, Starachowice 6050—6075—6015. Modrzejów 4000—4350, Zakłady żyrardowskie 73.500, Borkowski 1525—1575, Bracia Jabłkowscy 1800, Warsz. Tow. transportu i żeglugi 2000—2050, Polska nafta 2060—2075.

GIEŁDA WIEDEŃSKA. (2 maja). Renta majowa 145, austr. renta koronowa 145, węgierska renta koronowa 17'85, losy tureckie 39.000, priorytety kolei południowej 47.000, Anglobank 19.150, Bodenkredit 13.500, austr. Zakłady kredytowe 3250, Laenderbank 18.710, Merkury 5100, Unionbank 6180, Bank obrotowy 3425, Zivnostenska 68.500, Kolej północna 400.000, Lwow-Czernowce 50.000, Krupp 80.000, Huta Poldi 62.000, Praskie Tow. przem. żel. 130.000, Skoda 75.000, Apollo 42.000, Fanto 95.000, Gal. Karpaty 131.000, Schodnica 84.500, Siersza 15.700, Koleje austr. 111.960, Kolej południowa 39600, Alpiny 82.800, Berg und Huetten 150.000.

Dewizy: Amsterdam 3177'50, Zagrzeb 29'77, Belgrad 118'98, Berlin 28'57½, Bruksela 702'50, Budapeszt 10'72, Chrystjanja 1568, Londyn 36.775, Madryt 1283'75, Medjolan 442'70, Paryż 769'40, Praga 163'40, Sofja 59'70, Sztokholm 2152'50, Warszawa 201'50—205'50, Zurych 1693'75, dolary 8256'50, belgijskie 702, bułgarskie 58'70, duńskie 2882½, angielskie 36.775, francuskie 765'50, holenderskie 3067'50, włoskie 440'70, jugosłowiańskie 118'98, norweskie 1504, polskie 200—204, rumuńskie 57'84, szwedzkie 2133'50, szwajcarskie 1603'75, hiszpańskie 1203'75, czeskie 163'15, węgierskie 10'74½.

GIEŁDA SZWAJCARSKA. (2 maja). Berlin 1'81, Holandja 197'40, Nowy York 516, Londyn 22'85, Paryż 47'45, Medjolan 27'50, Praga 10'05, Budapeszt 0'67, Zagrzeb 1'85, Bukareszt —, Warszawa 0'13, Wiedeń 0'06½, austr. korony stempl. 0'06¾.

Zamknięcie giełdy: Berlin 180, Holandja 197'50, N York 5'16, Londyn 22'88, Paryż 47'45, Kopenhaga 109 Buenos Aires 182, Praga 10, Budapeszt 0'67, Warszawa 0'13, Wiedeń 0'06½, austr. korony stempl. 0'06¾.

CZARNA GIEŁDA W WARSZAWIE. Z Warszawy telefonują nam: Na czarnej giełdzie notowano wczoraj dolary 3940 mk., marki niemieckie 14'55, korony czeskie 78 mk., franki francuskie 370, funty szterlingi 17.800 mk., 100 rubli złotych 193.500 mk.

CZARNA GIEŁDA WE LWOWIE. Ze Lwowa telefonują nam: Na czarnej giełdzie płacono dolary 3980 mk., marki niemieckie 14'80, korony czeskie 76, franki francuskie 360, franki szwajcarskie 780 mk.

Odpowiedzialny redaktor: MICHAŁ KONOPIŃSKI
NAKŁADEM WYDAWNICTWA „NOWEJ REFORMY" Spółki z ogr. odp.

Garnizonowa Komisja mięsna w Krakowie, L. 116. G. K. M. 2356 2 2

Konkurs
na dostawę mięsa na rok 1922.

Garnizonowa Komisja mięsna w Krakowie ogłasza niniejszem konkurs na dostawę mięsa wołowego, cielęcego i wieprzowego od dnia 1 maja do 31 grudnia 1922 r., z prawem regulowania cen co miesiąc dla wszystkich formacyj, zakładów i szpitali wojskowych, stacjonowanych na obszarze Dowództwa Okręgu Korpusu Nr V, Kraków.

O szczegółowych warunkach dostawy, jakoteż o wysokości zapotrzebowania mięsa dla danej załogi, można zasięgnąć informacyj w Komisji garnizonowej mięsnej w Krakowie, plac św. Magdaleny 2.

Ostemplowane oferty na dostawę całego zapotrzebowania lub części tegoż, t. j. dla wszystkich formacyj, zakładów i szpitali wojskowych, stacjonowanych w Krakowie, lub też dla pojedynczych formacyj, należy wnosić w terminie do **dnia 4 maja 1922 r. godziny 12-tej w południe** w zamkniętych i opieczętowanych kopertach z napisem: »Oferta na dostawę mięsa na rok 1922 do L. 116 G. K. M., plac św. Magdaleny 2, parter.

Do każdej oferty należy dołączyć dowód złożenia wadjum w gotówce lab papierach Polskiej Państwowej Pożyczki w wysokości pięć procent od wartości oferowanej miesięcznej dostawy mięsa, które to wadjum należy składać w kasie »Komisji gospodarczej Okręgowego Zakładu gospodarczego Nr V w Krakowie, przy ulicy Bosackiej«.

Otwarcie ofert nastąpi komisyjnie w wyżej wymienionem kierownictwie Intendentury rejonowej dnia 4 maja 1922 r. o godzinie 3-ciej po południu, poczem o wyniku konkursu zostaną interesowani niezwłocznie uwiadomieni.

GARNIZONOWA KOMISJA MIĘSNA w Krakowie.

Wskutek uchwały, powziętej przez 54 Walne Zgromadzenie akcjonarjuszy Akcyjnego Banku Hipotecznego, które się odbyło dnia 29 kwietnia 1922 r., Zakład nasz wypłacać będzie tytułem superdywidendy za kupon Nr 57, płatny dnia 1 lipca 1922 r.

po 20 mp. od akcji.

Lwów, dnia 29 kwietnia 1922 r.

Rada nadzorcza.

Przedruku nie płacimy 2394

Rada nadzorcza Polskiego Towarzystwa księgarni kolejowych

„Ruch" Sp. akc.

ma zaszczyt zawiadomić pp. akcjonarjuszy, że **dnia 24 maja 1922** o godz. 6-tej wieczorem w lokalu Towarzystwa „Ruch" w Warszawie, ulica Poznańska L. 38 odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad.

1) Wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokółu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia; 3) Sprawozdanie Zarządu i przedłożenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1921; 4) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1921, oraz udzielenie Radzie nadzorczej i Zarządowi pokwitowania; 6) Podział zysków; 7) Wybór władz: Komisja rewizyjna 5 osób, Rada nadzorcza 3 osoby, na miejsce wybalotowanych; 8) Wnioski Rady i Zarządu; 9) Wolne wnioski akcjonarjuszy.

UWAGA: a) W myśl statutu, akcjonarjusze, zamierzający wystąpić z wnioskiem na Zgromadzeniu Walnem, winni złożyć go Zarządowi, nie później, jak na 2 tygodnie przed terminem Walnego Zgromadzenia;
W myśl § 24 statutu, akcjonarjusze korzystają z prawa głosu na Zgromadzeniu Walnem, o ile najmniej na 7 dni przed Walnem Zgromadzeniem będą zapisani w księgach Zarządu. 2403

W Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska L. 13 — Drukarni L. K. Górski.